

آن روزها

۴ نخل و یک حصیر

حوالی امروز | چهار تنه درخت خرما و یک سقف حصیری، همه وسعت و داشته‌های حرم کوچکی بود که فقط خدا می دانست بعدها و در دل تاریخ وسعت و امتداد خواهد یافت و دل‌های جهانیان را فتح خواهد کرد.

۱۳ محرم سال ۶۱ قمری که فقط سه روز از واقعه دردناک عاشورا می گذشت، امام سجاد(ع) با همراهی افرادی از قبیله بنی اسد، پیکر مطهر شهدای کربلا را به خاک سپردند. امام(ع) دستور داد بر فراز قبرها مشاهد و نشانه‌هایی قرار بدهند تا آثار قبر محو نشود.

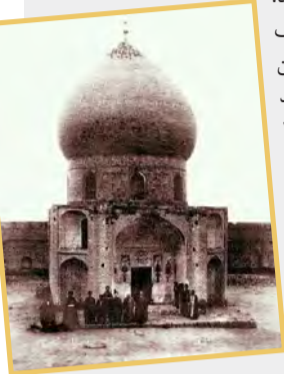
بر همین اساس افراد قبیله بنی اسد، سقفی حصیری روی چهار ستون از تنه درخت خرما بنا کردند. همین مختصر، شد سقف و ستون بنا و حرم کوچکی که شاید مثل آن را روی مزار حضرت ابوالفضل(ع) هم برپا داشتند. سال ۶۵ یا ۶۶ قمری، مختار ثقفی به محمد بن ابراهیم اشتر فرمان داد تا مسجد و خیمه‌هایی اطراف قبر شریف بر پا کند. آن بنا از آجر و گل ساخته شد و در اطراف دو مزار شریف روستایی به وجود آمد. این بنا تا سال ۱۳۲ قمری دایر بود و می گویند بقایای آن را هارون الرشید در سال ۱۹۸ تخریب کرد.

فرزندش مأمون اما در میان سال‌های ۲۰۱ و ۲۰۲ سیاستی تازه در پیش گرفت، مزار را تعمیر کرد و گنبدی باشکوه برایش ساخت. در سال ۲۴۷ قمری «منتصر» حاکم عباسی، بنای تازه‌ای برای حرم مطهر ساخت و آن را توسعه داد. سال ۲۵۰ قمری «حسن بن زید علوی» دستور داد

حرم‌های مطهر در نجف اشرف و کربلای معلی بازسازی شوند.

به دستور «معتضد بالله» خلیفه عباسی در سال ۲۷۹ قمری بازهم حرم مطهر با دوبنا برای دوبارگه مقدس بازسازی شد.

در سال ۳۶۹ قمری «عسددوله بویهی» دستور تجدید بنای گنبد و بارگه مطهر حرم امام حسین(ع) را داد. ضریحی نفیس بالای مزار بنا کرده، روشنایی حرم را برقرار و شهر کربلا را هم آباد کرد و توسعه داد. پنج سال بعد بنای نسبتاً بزرگی را هم بر فراز مزار حضرت ابوالفضل(ع) بنا کرد. سال ۷۰۷ قمری تعمیراتی توسط «سلطان محمد خدابنده» صورت گرفت و از سال ۷۴۰ تا سال ۷۹۰ قمری سلطان‌های دولت ایلخانی که بر عراق حکمرانی می کردند در کربلا تعمیراتی انجام دادند. از سال ۹۱۴ تا ۱۰۵۵، پادشاهان مختلف صفوی اقدام به توسعه بنای حرم، ساخت ضریح‌های جدید، مناره... در کربلا کردند. سال ۱۱۵۳ نوبت به «نادرشاه افشار» رسید تا با اهدای هدایای فراوان وضعیت بنای حرم و دیوارهایش بهبود پیدا کند. در سال ۱۲۳۲ «فتحعلی شاه قاجار» به توصیه شیخ جعفر کاشف‌الغطا گنبد حرم مطهر را که با حمله وهابیان آسیب دیده بود بازسازی و هر آنچه به سرقت رفته بود را تجدید کرد.

فائزه مجردیان | کار به جایی رسیده که حتی فضائل اخلاقی را هم باید از هوش مصنوعی یاد بگیریم!
مفاهیمی که زمانی از دل تجربه‌های ساده و انسانی شکل می گرفتند، حالا در چند خط مرتب و آماده تحویلمان داده می‌شوند. اما آیا تا به حال به این فکر کرده‌اید که اگر اخلاق را از ماشین بیاموزیم، آن را کجا باید تجربه کنیم؟ و اصلاً تجربه اخلاقی در غیاب رنج، مواجهه، تردید و رابطه انسانی، چگونه شکل می‌گیرد؟

■ جواب‌های آماده

«خاله جون می تونی با همدلی جمله بسازی؟» سؤال، از آن سؤال‌هایی بود که ظاهرش ساده است اما اگر بخواهی درست جوابش بدهی، باید اول خود مفهوم را از زیر لایه‌های تعریف‌های کتابی بیرون بکشی.
داشتم فکر می‌کردم از کجا شروع کنم که بچه، اول همدلی را بفهمد و بعد خودش بتواند با آن جمله بسازد.

در ذهنم دنبال یک مثال ساده می‌گشتم، چیزی از جنس یک تجربه واقعی. ناگهان صدای آرام و بی‌لحن دستیار صوتی، هوش از سرم پراند: «همدلی یعنی اینکه بتوانی احساس و نگاه طرف مقابل را بفهمی و تا حدی دنیا را از زاویه او ببینی. به زبان ساده، اگر کسی ناراحت است، همدلی فقط این نیست که بگویی ناراحت نباش؛ بلکه یعنی بگویی می‌فهمم چرا زندگی این قدر برایت سخت شده، حق داری چنین حسی داشته باشی.»

بچه با نگاهی که انگار می‌گفت «آن‌قدرها هم سخت نبود که این‌همه داری فکر می‌کنی» نشست به نوشتن جمله‌ای که لابد ادامه‌اش را هم هوش مصنوعی برایش ردیف کرده بود.

کمی بعد، یک‌یکی سراغ صداقت و وطن‌دوستی و چند مفهوم اخلاقی دیگر رفت و جواب‌ها را تندتند توی دفترش نوشت. جواب‌ها انصافاً جامع و بی‌نقص بود؛ حتی از چیزی که من می‌خواستم بگویم هم مرتب‌تر و تمیزتر. اما به این فکر کردم که مگر می‌شود سنگ تمام یک تجربه انسانی را با چند خط تعریف بنا کرد؟ ما خودمان «صداقت» را کی فهمیدیم؟ شاید همان سال‌های اول مدرسه، وقتی دوستی از ما مصادد خواست و ما میان دل خودمان و خواسته او گیر کردیم و نتوانستیم بگوییم نه. «همدلی» را کی فهمیدیم؟ شاید وقتی وسط خیابان زمین خوریم و دو نفر دویدند طرفمان. سخت‌کوشی را چطور؟ وقتی سه ساعت پای یک مسئله نشستیم، حل نشد، گریه‌مان گرفت و آخر

اوقات شرعی به افق مشهد

انان شهر	انان مغرب	انان صبح فردا
۱۱:۳۴	۱۹:۱۴	۲:۲۶
غرب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا
۱۸:۵۳	۲۲:۳۹	۴:۱۵

اوقات شرعی به افق تهران

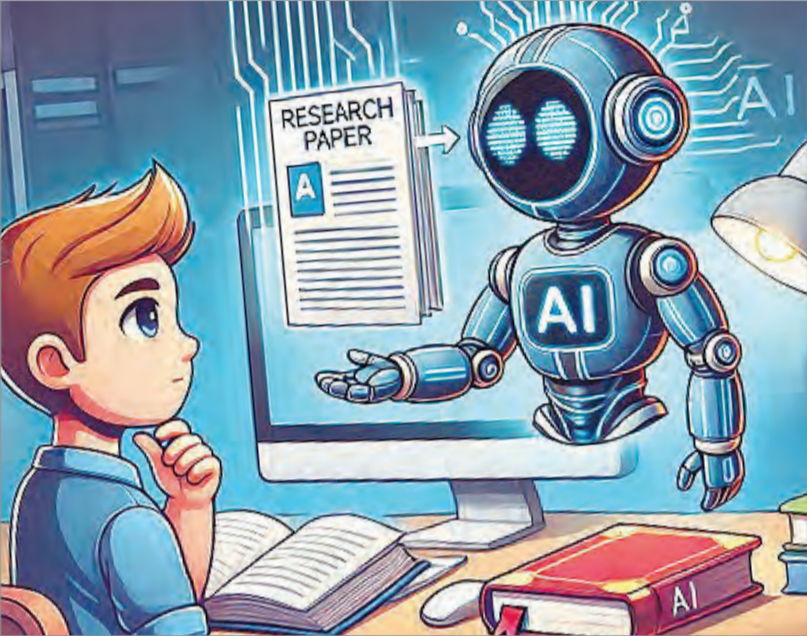
انان شهر	انان مغرب	انان صبح فردا
۱۲:۰۶	۱۹:۴۵	۳:۰۲
غرب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا
۱۹:۲۴	۲۳:۱۳	۴:۴۹

صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی قدس وابسته به آستان قدس رضوی
مدیرعامل و مدیر مسئول: علی یعقوبی سردبیر: سید محسن اسدلی

● آدرس دفتر مرکزی مشهد: بولوار سجاد، نیش سجاد ۱
● تلفن: ۰۵۱-۳۷۶۸۵-۱۱-۱۴

مبادا هوش مصنوعی، معلم اخلاق نسل آینده شود

احتمال سرقت تجربه‌های انسانی

اگر بچه‌ها مفاهیم اخلاقی را از سامانه‌های غیرانسانی یاد بگیرند، آن وقت دقیقاً چه کسی دارد در ساختن قطب‌نمای اخلاقی‌شان نقش بازی می‌کند؟

سر فهمیدیم کمک خواستن هم بخشی از یاد گرفتن است. این چیزها را مگر نه اینکه اول باید با گوشت و پوست فهمید، بعد اسمشان را یاد گرفت؟ حالا اما بچه‌ها اسم همه‌چیز را بلد می‌شوند، بی‌آنکه آن‌ها را زندگی کرده باشند.

■ یادگیری بدون تجربه

مسئله البته این نیست که هوش مصنوعی جواب بدی می‌دهد. اتفاقاً مشکل این است که جواب‌ها زیادی خوب‌اند؛ زیادی مرتب، زیادی کامل، زیادی

● صندوق پستی: ۹۱۷۲۵ - ۵۷۷
● دفتر تهران: بولوار کشاورز، بین کارگر و جملزاده، شماره ۳۴
● تلفن: ۰۲۱-۶۶۳۷۵۷۵
● نامبر: (داخلی)۲۲۲-۶۶۴۳۰۱۲۲ (۰۲۱)
● پیامک: ۳۰۰۰۴۵۶۷
● ارتباطات مردمی: ۰۵۱-۳۷۶۱۰۰۸۶
● امور مشترکین: ۰۵۱-۳۷۶۱۸۰۴۴-۵

● روابط عمومی: ۰۵۱-۳۷۶۶۲۵۸۷
● نامبر سردبیر: ۰۵۱-۳۷۶۸۴۰۰۴ - ۳۷۶۱۰۰۸۷
● سازمان آگهی‌ها: ۰۵۱-۳۷۰۸۸ - ۳۷۶۲۸۲۰۵
● فاکس: ۰۵۱-۳۷۶۱۰۰۸۵
● سفارشات چاپی: ۰۵۱-۳۷۶۷۶۵۹۶
● چاپ مشهد: مجتمع چاپ و نشر قدس
● چاپ هنرمان تهران: چاپخانه جام‌جم

چه کسی دارد در ساختن قطب‌نمای اخلاقی‌شان نقش بازی می‌کند؟ اصلاً تکلیف «فرایند رشد اخلاقی» چه می‌شود؟
کودک فقط با جواب گرفتن بزرگ نمی‌شود. با دیدن تردید بزرگ می‌شود، با تناقض، با اشتباه، با شرمندگی، با دلجویی، با بخشیده شدن و بخشیدن. او باید ببیند که آدم‌بزرگ‌ها هم همیشه جواب حاضر و آماده ندارند. باید بفهمد بعضی سؤال‌ها اصلاً جواب یک خطی ندارند. مثلاً وقتی می‌پرسد: «اگر راست گفتن کسی را ناراحت کند، باز هم باید راست گفت؟» قرار نیست یک تعریف استاندارد تحویل بگیرد.

اینجا اخلاق از کتاب بیرون می‌زند و می‌افتد وسط زندگی؛ جایی که باید گفت‌وگو کرد، مثال زد، تردید کرد و از موقعیت‌های واقعی حرف زد. در مقابل اما هوش مصنوعی ذاتاً عاشق جواب است؛ جواب‌های سریع، تمیز و قانع‌کننده. حتی وقتی اشتباه می‌کند هم با اعتمادبه‌نفس اشتباه می‌کند، و این برای ذهن کودک بی‌اهمیت نیست چون کم‌کم ممکن است عادت کند به موجودی که همیشه چیزی برای گفتن دارد، همیشه حاضر است، هرگز خسته نمی‌شود و همواره مطمئن حرف می‌زند.

نتیجه‌اش می‌تواند این باشد که کودک یادش برود هر منبعی قابل پرسش است و به جای یاد گرفتن فکر کردن، فقط مهارت گرفتن جواب را تمرین کند. از آن طرف، و سوسه والدین و مدرسه هم قابل فهم است.

■ زنگ خطر

در جهان امروز، هوش مصنوعی شبیه یک کمک‌معلم همیشه‌بیدار است؛ بی‌حوصله نمی‌شود، غر نمی‌زند و برای توضیح هم از ما خوش‌بین‌تر است. اما یادمان نرود تربیت یعنی ساختن موقعیت‌هایی که کودک در آن با دیگری مواجه شود، رنج را ببیند، همکاری کند، شکست بخورد، صبر کند، عذرخواهی کند، کمک بخواهد و کمک بدهد. در نتیجه شاید لازم باشد کنار سواد خواندن و نوشتن و سواد رسانه‌ای، یک سواد هوش مصنوعی هم جدی گرفته شود؛ یعنی بچه‌ها بفهمند این ابزار از کجا جواب می‌آورد؟ چه محدودیت‌هایی دارد؟ کجا ممکن است خطا کند و چرا نباید هر پاسخ خوش‌ساختی را مثل حقیقت نهایی پذیرفت؟ مبادا ما از ذوق هوش مصنوعی، فرصت همدل شدن با خود بچه‌ها را از دست بدهیم و این، اگر اسمش بحران نباشد، دست‌کم زنگ خطری است که نمی‌شود ساده از کنارش گذشت.

جهان امروز

گویا نباید فوتبال و طرفدارانش را به خاطر اعتقاد به کاربرد جادو در مسابقات ۲۰۲۶ سرزنش کرد!

کاروان سحر و جادو در جام جهانی

از سحر و جادو و تلاش برای تأثیرگذاری بر حریفان جداست. بی‌بی‌سی در این باره گریزی به جام جهانی ۲۰۲۲ قطر و قهرمانی آرژانتین زده و از ارتش زنان ساحره‌ای یاد کرده که به نفع لیونل مسی و دیگر بازیکنان تیم ملی آرژانتین، جادو می‌کردند و آیین‌های خاصی را بجا می‌آوردند! «دالیا واکر» شهروند چهل‌ویک‌ساله آرژانتینی یکی از همان ساحره‌هاست که به «لا بروخینتا» مشهورند. او که در جام جهانی قبل از جادوی عصر جدید، شمع، دعا و تعویذ استفاده کرده، معتقد است دوره قبل واقعاً جام ساحره‌ها بود و قهرمانی آرژانتین در آن دلیلی ماوراءالطبیعی داشت! ساحره‌های آرژانتینی در تمام مدت برگزاری جام، از طریق گروه‌های واتساپ و شبکه‌های اجتماعی با یکدیگر ارتباط داشتند و بررسی می‌کردند که کدام بخش از عملکرد تیمشان به توجه و دعای بیشتری نیاز دارد. برخی از محبوب‌ترین آیین‌ها با هدف «طلسم کردن» و از کار انداختن توانایی‌های بازیکنان خاصی از تیم حریف طراحی شده بودند؛ کاری که البته «دالیا» می‌گوید با آن موافق نبوده و روشن کردن شمع و فرستادن انرژی مثبت را ترجیح می‌داده است. او قصد دارد در این دوره هم همان آیین‌ها را تکرار کند چون در آرژانتین و در عرصه دعا و جادو معتقدند اگر کاری نتیجه‌بخش باشد، دفعه بعد باید آن را دقیقاً به همان روش تکرار کرد!در آمریکای جنوبی فقط

مجد تربت‌زاده | ۲۶ سال از آغاز قرن بیست و یکم گذشته، جهان عصر فناوری، اطلاعات و انفجار اطلاعات را پشت سر گذاشته و حالا دارد دوران فناوری‌های شگفت‌انگیز و هوش مصنوعی را تجربه می‌کند؛ با این همه، سحر و جادو و دعا‌انگار در قرن‌های پیش جانمانده و پایه‌یابی پیشرفت‌های علمی و توسعه اجتماعی دویده و همراه انسان پیش می‌آید. جادوگری و اعتقاد به مسائل ماورالطبیعه فقط مختص به ادبیات، سینما و فیلم‌های تخیلی نیست؛ وقتی که دانشگاه‌های معتبر اروپایی برای رشته‌های جادوگری کلاس، کرسی و... دارند ظاهراً نباید فوتبال و طرفدارانش را به خاطر اعتقاد به کاربرد جادو در جام جهانی ۲۰۲۶ سرزنش کرد!

■ فرق جادو و دعا

اگر در این مطلب نشانه‌هایی از اعتقاد به دعا و توسل به متافیزیک را نزد تماشاگران و طرفداران تیم‌های جام جهانی دیدیم معنی‌اش این نیست که توسل به جادو و جنبل توسط طرفداران یا بازیکنان و کادر فنی را هم تأیید می‌کنیم. معلوم است که ورزشکاران و مربیان باید اول اتکانشان به توانایی‌های فنی، تاکتیک و علم روز و بعد به غیرت، تعصب، دعا و توسل باشد. یعنی «دعا» و طلب موفقیت کردن از خداوند، حساسبش

طرفداران تیم فوتبال آرژانتین در قطر، ۲۰۲۲

فدراسیون فوتبال به طور رسمی خواهان برگزاری دعا برای موفقیت تیم فوتبالشان می‌شوند. در غنا از مردم خواسته شد قبل از آغاز جام جهانی در مراسم دعا با حضور امام جماعت ملی شرکت کرده و برای تیم ملی طلب موفقیت کنند. بی‌بی‌سی می‌نویسد یکی از آشکارترین جلوه‌های مذهبی، قهرمانی برزیل در جام جهانی ۲۰۰۲ بود. در مراسم بدرقه تیم ملی هوادیمی حامل بازیکنان، روی باند توسط ماشین‌های آتش‌نشانی غسل تعمید داده شد. «کاکا» در یک بازی وقتی پیراهنش را بیرون آورد، زیرش پیراهن دومی پوشیده بود که رویش این نوشته به چشم می‌خورد: «من متعلق به عیسی(ع) هستم»!

شهرداری نیشابور در نظر دارد نسبت به بکارگیری تعدادی خودرو استیجاری با راننده به مدت دو سال و به شرح جدول ذیل اقدام نماید، لذا از کلیه متقاضیان حقیقی واجد صلاحیت قانونی دعوت بعمل می آید جهت دریافت اسناد مناقصه و اطلاعات تکمیلی به سایت شهرداری نیشابور به آدرس الکترونیکی **www.neyshabur.ir** مراجعه نمایند. کلیه جزئیات در اسناد مناقصه درج شده است.

آخرین مهلت دریافت اسناد مناقصه : ساعت ۱۳ مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۰۲
آخرین مهلت تحویل پیشنهادات : ساعت ۱۳ مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۱۳
محل تحویل پیشنهادات : ساختمان شهرداری ستاد مرکزی نیشابور، واحد دبیرخانه، به آدرس : حاشیه میدان امام خمینی (ره)

ردیف	نام خودرو	تعداد مورد نیاز	مدل	مبلغ پایه به ازای هر ساعت حرکت خودرو (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (ریال)	مدت قرارداد
۱	دنا – تارا – رانا - پژو پارس - پژو۵۰۵ – سمند - ال۹۰ - پژو۶۰۶ - لیفان - ام وی ام (غیر از مدل ۱۱۰)	۷۰ دستگاه	۱۳۹۲ شمسو و بالاتر	۲,۴۴۵,۴۵۰	۳۰,۰۰۰/۰۰۰	۲ سال
۲	تیبیا – کوئیک – پراید – ساینا - ریو	۱۶ دستگاه	۱۳۹۱ شمسو و بالاتر	۲,۱۳۱,۰۳۰		
۳	وانت مزدا (دوکابین)	۷ دستگاه	۱۳۹۱ شمسو و بالاتر	۲,۴۴۵,۴۵۰		
۴	وانت نیسان	۲ دستگاه	۱۳۹۱ شمسو و بالاتر	۲,۴۴۵,۴۵۰		
۵	وانت نیسان (کمپرسی)	۲ دستگاه	۱۳۹۱ شمسو و بالاتر	۲,۳۰۵,۷۱۰		
۶	وانت پیکان	۷ دستگاه	۱۳۹۱ شمسو و بالاتر	۲,۱۳۱,۰۳۰		

۱- در روزهای تعطیل رسمی و شب کاری (شب کاری از ساعت ۲۳ الی ۵ محاسبه می گردد) ۲۰ درصد به مبلغ حرکت و توقف اضافه می شود.

۲- در صورتی که کارکرد خودرو کمتر از ۱۹۶ ساعت در ماه باشد، حداقل دریافتی به تناسب ساعت کارکرد محاسبه می گردد.

۳- به ازای هر کیلومتر مأموریت خارج از شعاع ۲۰ کیلومتری نیشابور، مبلغ ۳۰/۲۶۰ ریال برای کل مسافت طی شده به عنوان حق مأموریت محاسبه می‌شود. حق ماموریت فقط برای مسافت طی شده خارج از شعاع ۲۰ کیلومتری نیشابور تا شهر مقصد پرداخت خواهد شد و مشمول مسافت طی شده در شهر مقصد نمی باشد.

۴- مبلغ محاسبه شده به ازای هر ساعت توقف برای کلیه خودروها (به غیر از نیسان کمپرسی)یک چهارم مبلغ هر ساعت حرکت خودرو محاسبه می گردد.

۵- مبلغ محاسبه شده برای هر ساعت کارکرد خودرو (در حال حرکت) واحد جمع آوری متکدیان سطح شهر ۴۰ درصد بیشتر نسبت به مبلغ مندرج در ستون مبلغ پایه ردیف های یک و یا دو می باشد.

۶- مبلغ کارکرد محاسبه شده برای خودرو وانت نیسان (کمپرسی) بر اساس صورت وضعیت تنظیمی حوزه مربوطه است و مبلغ تعیین شده مندرج در ستون مبلغ پایه در ردیف شماره پنج بابت هر ساعت کارکرد خودرو می باشد.

۷- خودروهای تاکسی، رنو پی کی، پژو آردی و ام وی ام ۱۱۰ و همچنین خودروهایی با مدل پایین تر از مدل های مندرج در جدول فوق امکان شرکت در مناقصه را نداشته و در صورت شرکت در مناقصه به پیشنهاد قیمت آن اشخاص ترتیب اثر داده نمی شود.

سید حسن میرفانی -شهردار نیشابور